

Udgivet af et Interessentskab.
Ansvarshavende: Otto Gornitzka.
Telefon 74.
Trykt i Allinge Bogtrykkeri.

NORD-BORNHOLMS UGEBLAD

Udgaar i et Antal af 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet
til alle Hjem i Allinge-Sandvig,
Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker

Nr. 318

Fredag den 17. Oktober 1919

8de Aarg.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
trykkes i et Antal af mindst 1600 Eksempl.
og forsendes gennem Postvæsenet i Allinge.
Sandvig, Ølsker, Rutsker, Rø og Klemensker.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
har den største Udbredelse i Nordre Herred
bliver læst i ethvert Hjem og egner sig der-
for bedst til Avertering.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
optager gerne Bekendtgørelser af enhver Art
saasom Køb, Salg, Foreningsmeddelelser,
Efter- eller Aflysninger, Auktioner etc.

"Nord-Bornholms Ugeblad"
udgaar hver Fredag, kan bestilles paa alle
Postkontorer samt paa Bladets Kontor og
koster 1 Kr. halvårlig.

Oktober.

Naar Taagen, saa fin
som en sitrende Røg,
forlader den dugvaade Slette,
begynder den altid saa sirlige Bøg
at tænke paa sit Toilette.

Den varmer sit Løv
i den sparsomme Sol
og spejler sig, ret som en Kvinde,
i Skovsøen, der som et blankt Staniol
blev lagt for at tjene just hende.

Hun ligger helt skæmsk
over Sivenes Rand
og slivner saa, ganske forvildet!
Hun ser i det favst
ubarmhjertige Vånd
sit hærgede Efteraarsbilled.

Men Bøgen ved Raad,
er af Troldekunster fuld,
forvandler sig straks som en Huldre
og kaster et Virvar af Purpur og Guld
omkring sine ældede Skuldre.

Hun mønstrer tilfreds
sin fantastiske Pragt
og synes, hun maa da behage
langt mer end i den
noget spædgrønne Dragt
fra Vaarens og Letsindets Dage.

Men op over Skoven
med Drønen og Daan
de uvorne Krager sig lette
og vræler mod Bøgen
med skingrende Haan:
"Hun sminker sig, gamle Kokettel!"
C. Arctander.

Socialisering.

At
Sekretær for Det sociale Sekretariat,
cand. theol. Andreas Boje.

Et af den nye Tids Løsen-Ord!
Gennem al Forvirringen har det
staaet som noget af det klareste;
nu skal Verden socialiseres. Nu
skal det være definitivt Slut med
Frikonkurrencen. En ny Periode be-
gynder. Socialiseringen.

Foreløbig har vi udenfor Rusland
ikke set meget til denne Socialise-
ring, som skal bære Fremtidens Sam-
fund. Og hvem tør udtale sig om
det nuværende russiske Regiments
Varighed eller de russiske Forholds
Indflydelse paa Tilstandene i den
øvrige Verden? Ser vi hen til de
to Hovedmodstandere i Verdenskri-
gen, Tyskland og England, da sy-
nes Socialiseringen i Tyskland at

lade vente paa sig, medens der fra
England er kommet Bud om, at
den er opgivet paa et meget vigtigt
Punkt, nemlig for Minernes Vedkom-
mende.

Belyder det, at hele Tanken er
opgivet? Eller er det blot det sam-
me, som vi oplever med Hensyn
til Sønderjyllands Genforening med
Danmark, at det, der bebidtes som
umiddelbart forestaaende, tager læn-
gere Tid, end mange først tænkte
sig?

To Ting synes mig klart: Den
gamle kapitalistiske Bedriftsform vil
indenfor store Dele af Erhvervslivet
komme til at vige Pladsen for no-
get nyt. Og dette nye vil ikke blive
en bureaukratisk Statsledelse. Vi vil
ikke faa det, som mange praktiske
Folk vistnok er bange for: et stort
Embedsapparat, der vilde virke som
et forkvaklende Snøreliv paa Erhvervs-
livet. Men hvad da?

Det som er Fejlen ved den hid-
tidige Tilstand er, at Arbejderne ikke
er tilstrækkelig interesseret i størst
mulig Produktion. De har ikke den
Spore til Flid og Paapasselighed,
som for Gaardejeren, Husmanden
eller den selvstændige Haandværker
ligger i Bevidstheden om, at hans
Velstand vokser med Bedriftens for-
øgede Udbytte. De staar ikke som
han selv for Styret.

Samtidig med en politisk Udvik-
ling, der er gaaet mere og mere i
Retning af Selvstyre, har man op-
retholdt et økonomisk System, som
for store Erhvervsgrenes Vedkom-
mende var et udpræget Faamands-
vælde. Og ret beset er der maaske
mindre Grund til at undre sig over
de Rivninger mellem Arbejde og
Kapital, som har fundet Sted, end
over, at et saadant System overho-
vedet har kunnet holde indtil nu.

Vi maa nu sætte Selvstyretanken
i Højsædet paa det økonomiske Om-
raade ogsaa.

En stor Del af Fremtidens Bedrif-
ter vil blive ledet af dem, som ar-
bejder i vedkommende Bedrift. En
Del vil Fagforeningerne maaske over-
tage; andre vil maaske blive styret
af særlig dertil dannede Sammen-
slutninger af Arbejdere; Lassalle's
kooperative Produktionsforetagender.

Vi er vant til og betragter det
som en selvfølgelig Sag, at Befolk-
ningen i alle mulige andre Forhold
selv vælger sig Tillidsmænd, som
styrer og leder. Hvorfor skulde saa
ikke ogsaa Arbejderne paa et Skibs-
værft, indenfor en Handelsvirksom-
hed eller en hvilken som helst an-
den større Bedrift selv kunne vælge
deres Driftsleder og selv have Chance
og Risiko ved Virksomheden?

Skulde de ikke kunne magte det?
Arbejderpartiet staar faktisk for Sty-
ret i en Række af vore største By-
kommuner. Magter de det, kan de
samme Mennesker vel ogsaa magte
at lede et Skibsværft o. s. v.

Man vil faa en Række smertelige
og kostbare Erfaringer. Det bør vi
i hvert Fald være forberedt paa.
Men det bør ikke afskrække fra at
slaa ind paa nævnte Vej eller fort-

sætte fremad. Skulde en Omlægning
af Samfundsøkonomien fra et System
til et ganske andet kunne foregaa
uden betydelige Omkostninger?

Og vi kan jo for vort eget Ved-
kommende haabe, at Overgangen
her i Landet, hvor vi har en højt
staaende og godt skolet Arbejder-
stand og en stærk kooperativ Be-
vægelse, vil blive læmpeligere end
andet Steds.

Man er for Tiden inde paa to
Veje, som begge peger i den an-
givne Retning. Den ene hedder in-
dustrielle Fællesraad for Arbejdere
og Arbejdsgivere. Den anden hed-
der Andel i Udbyttet.

Fællesraadene har i England efter
Whitley-Komiteens Anbefaling faaet
officiel Anerkendelse og er et be-
tydningsfuldt Skridt henimod Erhver-
venes Demokratisering, idet de gi-
ver Arbejderne en vis omend stærk
begrænset Indflydelse paa Bedrif-
ternes Ledelse. Et Sidesykke til de
raadgivende Stænderforsamlinger.

Udbyttedelingen er i det sidste
Aarstid blevet draget frem til Drøf-
telse her hjemme, saaledes af Re-
daktør R. P. Nielsen, "Holbæk Amts-
tidende", der har skrevet en Bog
om Æmnet samtidig med, at Prin-
cippet er gennemført ved hans Blad.
Ogsaa andet Steds i Landet er man
inde paa samme Vej.

I Norge blev der i Fjor nedsat
en Kommission til at afgive Betænk-
ning om Udbyttedeling. Den fik se-
nere sit Mandat udvidet. Og Resul-
tatet af dens Overvejelser maa imø-
deses med den største Interesse,
ikke blot i Norge, men ogsaa hos
os. Dens Flertal siges at ville fore-
slaa Fællesraad i Lighed med de
engelske.

Udbyttedelingen vil ikke være nok.
Men den vil antagelig i mange Til-
fælde kunne være et nyttigt Over-
gangsled, en Bro fra de gamle Til-
stande til nye og mere tidssvarende.

Et Punkt af afgørende Betydning
for Socialiserings-Spørgsmaalet er
Bankerne. De er Nerven i Nutidens
Erhvervsliv, Nøglen til Kapitalismens
Fæstning. Dem kan man ikke gaa
udenom, hvis man for Alvor vil so-
cialisere.

Det kunde tænkes, at Staten uden
videre overtog de vigtigste private
Banker. Hvis de paagældende Bank-
aktier indløstes — til en rimelig Kurs
— med Statsobligationer til f. Eks.
5 pCt. Rente, og de nuværende Di-
rektorer fortsatte med den Forskel,
at de fremtidig var ansvarlige over-
for Statsmagten i Stedet for at være
det overfor en Aktionærforsamling,
ville det kunne ske i al Stilfærdig-
hed som et temmelig smertefrit In-
greb i Samfundsmekanismen.

Man kan imidlertid ogsaa gaa
læmpeligere til Værks og blot op-
rette en Statsbank med et Grund-
fond, der kunde tilvejebringes ved
en Formueafgift.

Staten vilde derigennem kunne
faa en finansiell Magt, som den for
Tiden savner. Den vilde blive i Stand
til at finansiere Arbejdernes Over-

tagelse af Bedrifterne, faa Herredøm-
me over Landets Kapital og Kredit.

Hvis et Land har en Overklasse,
der maa erkendes at være indsigts-
fuld, energisk, vidtskuende, højmø-
dig og besjælet af ægte Samfunds-
følelse, medens den øvrige Befolk-
ning er kulturelt uudviklet, vil det
være forstandigt at lade denne Over-
klasse regere baade politisk og øko-
nomisk. Anses derimod et folkeligt
Selvstyre for bedst at svare til For-
holdene i Landet, vil Opretholdelse
af et økonomisk Faamandsvælde
være en Urimelighed i direkte Strid
med dets politiske Kultur.

Det økonomiske Tyngdepunkt i
det tyvende Aarhundredes Danmark
skal ligge paa Christiansborg og
ikke et Stykke ned ad Holmens
Kanal.

"V. H."

Aftensang.

Rungende ringed de store Klokker
den rødlige Aftensol ned. —
Paa Himlen de mægtige Skyer
sig flokker, —
om Jordens Ansigt som sorte Lokker
de lægger sig ringlende ned....

Nu lyser den førstfødte,
glimtende Stjerne,
som Sollysets Straaler kan naa —
Ad højsvungne Buer
mod Himmels Fjærne
den blinkende vinker,
jeg følger saa gerne
og svinger mig dybt i det Blaa...

Tilsidst vil i straalende Lysskær
jeg lande
et Steds paa en underlig Kyst,
de sælsomste Toner og Lyde
sig blande
og vugger sig mellem
de dejlige Strande
og fylder mit Hjærte med Lyst.

Jeg lægger mig ned — jeg er træt,
jeg vil sove
om Livet, der styres af ukendte Love,
om falmende Farver i susende Skove,
om Vindenes Sukken i Siv og i Rør.

Reinald.

Dansk Haandværk gennem Tiderne.

Efter "Dg. Nyh."

—o—

Det lyder mærkeligt, at der hid-
til ikke har eksisteret en samlet
Oversigt over det danske Haand-
værks Udvikling. Nu, den væsent-
lige Aarsag er vel den, at Haand-
værkeren her til Lands i ældre Tid
ikke havde det Held som Bonden
at blive Genstand for hele Folkets
Interesse, og at Kapital og Stori-
ndustri i de sidste Menneskealdrer har
revet hele det Grundlag bort, hvor-
paa han arbejdede.

En læseværdig Bog, "Det danske
Haandværks Historie", som Kontor-
chef R. Berg i disse Dage har
udsendt paa Gyldendals Forlag, er
et talende Vidnesbyrd om den For-
tjeneste, Haandværkerne ved sit Bi-

drag til vor fælles Kultur har ind-
lagt sig. Thi fik den danske Haand-
værker aldrig Franskmandens eller
Italienerens lette Haand og fuldendte
Teknik, blev han aldrig toneangi-
vende og stilformende, fordi vor
Land ikke blev førende i de store
Kulturstrømninger, oversatte han,
som Forfatteren udtrykker det, med
Smag og Ærlighed andre Landes
Former i et Sprog, vi kunde forstaa
herhjemme og lærte at tilpasse dem
for de Materialer, vi havde til Ra-
adighed hos os, saa Resultatet blev
lige saa ægte og lige saa smukt.

Gennem en fængslende Skildring,
hvor Kontorchef Berg naturligvis i
høj Grad bygger paa Nyrops Sær-
arbejder, stiller han nu Haandvær-
keren paa sin Plads inden for dansk
Kultur, gaar helt tilbage til Lands-
byordningen, hvor hver By havde
sin Smedje og sin Mølle, maaske
sin Hjulmand, men hvor Haandvær-
kerne ellers var frie vandrende Ar-
bejdere eller i Tjeneste hos en el-
ler anden Stormand. Først i det
fjortende og femtende Aarhundrede,
efterhaanden som Købstæderne vok-
sede frem, kan der tales om en
egentlig Haandværkerstand, gruppe-
ret i Gilder eller Lav, der ikke blot
var Midtpunkter for socialt og sel-
skabeligt Samvær, men ogsaa en
faglig Organisation, som værnede
om Brødrenes økonomiske Interes-
ser. Og der skabtes i denne Periode
Rammer for Haandværkernes Tilvæ-
relse, som blev bestaaende i Aar-
hundreder.

Den gamle Mester.

Den gamle Haandværksmester —
kalder Forfatteren et Afsnit i sin
Bog, og han giver der et malende
og livfuldt Billede af Haandværke-
ren, der i Anseelse kom langt efter
Embedsmand og Købmand, og hvis
Verden var hans Værksted. En lille
Verden med snævre Skranker, og
hvor Haandværkerens Interesser, saa
snart Vandringstiden var endt, blev
Arbejdet inden for fire Vægge —
det havde han lært, det skulde han
leve af, og selv om han havde haft
nok saa megen Lyst til en anden
Bestilling, saa var det umuligt. Den
faglige Uddannelse blev derfor den
gamle Haandværksmester et og alt;
uden den var man en Fusker og
ikke Godtfolks Agtelse værd.

"Netop paa Grund af den ensi-
dige Oplæring", hedder det, "kom
den gamle Haandværker aldrig ud
over Kasteaanden. For ham faldt
det som det eneste naturlige og rig-
tige, at Lovgivningen blev indrettet
for hans Bedste. Han forstod ikke,
at der udenom kunde opvokse an-
dere Klasser, at der fremkom nye
Arbejdsmetoder, ny Teknik, at det
gamle lokale Markeds Ukrænkeli-
ghed og hans Eneret ikke kunde be-
vares i det uendelige.

Han forstod kun det gamle. Men
det forstod han ogsaa til Gavn.
Ved Siden af denne Indskrænkethed
havde den gamle Haandværker sine
gode Sider. Nøjsom som han var i
sine Fordringer til Livet, brød han

sig i Grunden ikke om andet end at faa Lov til at sidde uforstyrret og svare Gud og Hvermand sit. Han lod „de store“ passe Byens Styrelse uden at blande sig i, hvad de fandt for godt. Naturligvis kunde han sidde og „kandesløbe“ om, hvordan det burde være altsammen meget anderledes og meget bedre, men ydmyg og lille, som han af Hjerter var, lod han dog alt gaa ved det gamle.

Men sit Haandværk, det forstod han sig paa, og det elskede han. Han var dog, naar alt kom til alt, den faglærte, og han holdt nok af at fremhæve det ved passende Lejligheder overfor simple Arbejdere og Bønder, der intet havde lært. Fra tidlig Morgen til Aften sidde kunde han sidde paa sit Værksted og glæde sig over, hvorledes Arbejdet skred frem, og hvor godt det blev udført. Blev hans Synskreds ikke vid, blev Fordybelsen i Arbejdet saa meget større. Og naar det saa stod fuldendt, kunde han hæge og pudse om det og knapt nænne at bringe det ud af sit Hus. I stolt Bevidsthed om, hvad han havde frembragt, kunde han sætte sit Navn paa, som Caspar Fincke gjorde det paa de smedede Gitterdøre til Christian IV's Kapel i Roskilde Domkirke;

„Caspar Fincke bin ich genant, dies Arbeit wohl bekannt.“

Caspar Fincke og Fæller havde deres Arbejde i Fingrene, de behøvede ingen Kunstner til at lave Fortegninger. De havde arvet Kunsten fra deres Forgængere, vidste, hvad Materialet kunde yde, vidste, hvor Grænsen laa, som ikke kunde overskrides, selv om de jo nok en Gang imellem, for rigtig at vise deres Kunstfærdighed, kunde lave lovlig mange Snirkler og Sving.

Men den gamle Haandværker havde den Kendskab til Stof og Værktøj og hele den empiriske Arbejds metode, der er egen for hele den gamle Haandværksproduktion.

Han vidste maaske ikke, hvorfor netop Tingen blev saaledes ved den eller den Arbejdsproces, men han vidste nøje, hvorledes den blev, naar han bar sig saaledes eller saaledes ad.

Han kendte til de mindste Enkeltheder Hemmeligheden ved de forskellige Arbejdsprocesser og bevarede den trofast for sig selv og sine Efterkommere, vaagede nøje over, at den ikke blev røbet for udenforstaaende.

Der dannede sig ofte — ikke mindst gennem de vandrende Haandværkere, hvem det kunde falde naturligt at rose deres Kunst — en egen Nimbus af Ærværdighed over de forskellige Haandværk. Snedkerne roste sig af, at de allerede var til paa Salomons Tid, eftersom han jo lod Arken gøre af det kosteligste Træ, Hjulmagerne paabe- raabte sig, hvad Fagets Ælde angik, at allerede Profeten Elias fo'r til Himmels paa en Vogn — ingen stak dog Skrædderne, som førte deres Kunst tilbage til Menneskenes Skabelse, hvor Vorherre selv var Skrædder. Nu, hvad vore Haandværkere ydede, fortjente hyppigt virkelig Ros. Maaske lidt tunge i Vendingen, men klare og stærke, Jorden nær, djærve i deres Behandling af Materialet, præsterede de et godt og ærligt Arbejde. Den gamle Haandværker kendte baade Arbejdets Glæde og dets Møje. Hans Dagværk var langt fra Nutidens Normalarbejdsdag, det var Slid fra aarlig Morgen til Aften sidde. Der blev ingen Tid til Læsning; det var knap nok, han kunde skrive en læselig Haandskrift, og han bevarede da ogsaa hele Livet igennem en afgjort Respekt for dem, der sad inde med den højere Kultur. Selv havde han ikke Tid til at dyrke andet end sit Haand-

værk, hvis det skulde skaffe ham Føden. J. A. Hansen fortæller saaledes i sine Erindringer om, hvorledes Dagen gik paa hans Faders Værksted:

„Arbejdstiden var om Sommeren fra 4—5 om Morgenen, og saa længe man kunde se om Aftenen. Fra 14 Dage før Mikkelsdag til 14 Dage før Paaske var det en ufravigelig Regel ogsaa at arbejde ved Lys, og Arbejdstiden var da fra Kl. 5—6 om Morgenen indtil mindst Kl. 11 om Aftenen med Undtagelse af Mandag Aften, da der ikke arbejdedes — Frokosten blev fortæret, uden at Arbejdet standsedes. Man fik sin Tallerken med Maden skaaret, som den skulde spises. Kl. 12 spistes til Middag, og efter Spisningen gik vi, naar Vejret tillod det, en lille halv Time ud i Gaarden eller Haven. Aftensmaden spistes som Frokosten, uden at der ophørtes med Arbejdet, naar det ikke var paa den Aarslid, at den kunde spises, efter at det var blevet mørkt, og inden Lyset tændtes. — Og nu selve Lyset. — Paa en lille, firkantet Disk sattes et Tællelys, og heromkring sad nu fire Personer i de lange Vinteraltener fra 5 til 10 og stirrede sig næsten blinde paa Arbejdet, naar dette var af en lettere og finere Beskaffenhed. Den uheldige yngste Dreng, hvis Pligt det var at pudse Lys, kunde næsten ikke gøre andet, da de grove Blaargarnsvæger straks formørkede Skinnet, naar den nærmeste Tælle var smeltet fra dem.“

Forts.

Løvfaldstid.

—x—

Nu drysser Løvet ned fra Træers Grene paa kolde Nordenvindes barske Bud, og over Jordens sorte Muld og Stene et manglefarvet Tæppe breder ud.

Og snart det glade Fuglekor forstummer, som kvægede og lutrede mit Sind, naar jeg paa Sommerdagen lang og lummer i Skovens svale Skygge søgte ind.

Hvor var her fredfyldt under Bøgens Kroner — et Rigdomsvæld af Livets Poesi, et tusindstemmig Kor af Fugletoner hensmeltet med min Sjæl i Harmoni.

Her har jeg dvælet mange — mange Gange i dyb Beundring for den Skabermagt, som Noder skrev til disse Fuglesange og klædte Skoven i dens Sommerpragt.

Og nu saa vemodsfuld, saa tyst og stille — som udsøgt er al Livets Trylleri — hvert Drosselslag, hver Nattergaletrille forstummet — nu Koncerten er forbi.

Nej, tys! — der høres Brus som Orgeltoner, jeg lytter spændt, men fatter det ej ret. Aa — kun en Fugleflod, som andre Zoner nu styrer mod saa vingestærk og let.

Den kløver Luften med sin skarpe Kile og kalder andre Flokke med paa Flugt ud over Hav og Sletter, uden Hvile, didhen, hvor Solen staar med moden Frugt.

— O, maatte, naar min Løvfaldstid er inde, naar Jordelivet stunder mod sin Grav, min Sjæl som denne Fugleflod man finde beredt til Rejsen over Dødens Hav.

P. A. Larsen.

Fra Uge til Uge

—o—

Charleys Tante.

Denne gamle men derfor lige grinagtige engelske Farce, der snart i en Menneskealder har faaet alverdens Teaterpublikum til at vride sig i Grin, spilles paa Allinge Teater paa Tirsdag med Direktør Martin Jensen i Hovedrollen. Den lokale selskabelige Forening har engageret Selskabet, og det bliver sikkert en gemytlig Aften.

Biografen

giver alter paa Søndag Forestilling. „Kvinden uden Kærlighed“ vil sikkert være i Besiddelse af saa stor Tiltrækningskraft, at Forestillingerne kan trække fuldt Hus.

Salonskydningen i Olsker

gav følgende Resultat:

Hovedskydning 3. Kl.:

Gunnar H. Dam	73 P.
Julius Kjeller	60 —
Anger Pedersen	60 —
Hans Munch	56 —
Charles Dam	50 —

2. Kl.:

Gunnar Munch	75 —
Louis P. Kofoed	54 —

1. Kl.:

Anton Dam	61 —
Anton Møller	45 —

Mesterskabsskydning:

Gunnar H. Dam	191 —
Louis P. Kofoed	168 —
Julius Kjeller	161 —
Frederik K. Dam	144 —
Anker Pedersen	132 —

20delt Ringskive:

Frk. M. Hansen v. T. Dam	59 —
Ove Kofoed v. G. Munch	59 —
Anker Pedersen	58 —
August Olsen	57 —
Charlotte Dam v. G. H. Dam	57 —
Andr. Jensen	56 —
Anton Dam v. G. H. Dam	56 —
Chr. Olsen	55 —

Svensk 3kantet Skive:

Frk. Ellen Kofoed v. G. Dam	52 —
Fru Munch v. G. Munch	52 —
Frk. Anna Jensen v. O. Dam	49 —
Gunnar Munch	48 —
A. Munch v. H. Munch	39 —
Fru Annie Dam v. G. Dam	36 —
Chr. Olsen	34 —
Ounnar Munch	33 —

3 P. Figurskive:

Frk. C. Dam v. P. Kofoed	25 —
Anker Pedersen	24 —
Julius Kjeller	24 —
Ely Nielsen v. P. Kofoed	23 —

2 P. Figurskive

Anker Pedersen	17 —
Charles Dam	15 —

Højers Hotel

er i disse Dage af Hr. Høier solgt til Restauratør Rasmussen, tidl. Indehaver af „Klubben“, Sorø, for en Købesum af 125,000 Kr., deraf udbetalt 50,000. Overtages 1. Dcbr.

Stammershalde

er solgt til Rolf Müller for 56,000. Overtages 1. November.

En japansk Giftermaals-Announce.

I det i Yokohama udkommende Blad Kanarawa Schinbun læstes fornylig følgende Annonce, der er indrykket af en Japaneserinde ved Navn Hosutjечи:

Jeg er en meget vakker Kvinde med meget kraftigt Haar, som gaar i Krusning som Havets Dønninger, mit Ansigt har Blomsternes Silkeglans, min Krop er bøjelig og smidig som Piletræet, og mine Øjenbryn har den tiltagende Maanes Form. Min Formue er tilstrækkelig til, at jeg kan komme gennem Livet med min elskede, medens jeg om Dagen betragter Blomsternes og om Natten Maanen. Om der findes en kraftig og fin Herre, som er smuk, klog, god og med god Smag, vil jeg forene mig med ham for dette Liv, og med ham senere hvile under en Gravsten af rent Marmor.

— Det er da i Sandhed et godt Tilbud.

Erindringsliste.

Toldkamret 8—12 Form., 2—5 Efterm. Kæmnerkontoret 10—11 og 2—4. Borgmesterkontoret 2—4 Eftm. Laane- & Diskontobanken 2—4 Eftm. Sparekassen 10—12 og 2—4. Branddirektøren do. Stempelkontoret i Sparekassen, 10—12, 2—4 Dampskibsexpeditionen, aaben ved Skibenes Ankomst og Afgang Tirsdag og Fredag Efterm., Mandag og Torsdag Form. Sognepræsten Tirsdag og Fredag 6—7. Distriktslægen 8—9 og 2—3. Postkontoret: Søndag 9—12 og 2—7 Søndag 9—10. Telegrafstationen 8 Morgentil 9 Aften. Statsanstalten for Livsforsikring ved Chr. Olsen, Messen. Kontortid 1—4 Em Folkebogsamlingen paa Raadhuset: Fredag 7—8. Jernbanest. er aaben for Gods 8-12, 2-7 Hjelpekassen: Formd. Bagerm. P. Holm Kasserer H. P. Kofoed. Kontortid hver Fredag fra 5—7.

De averterende

anmodes om at indlevere deres Annoncer inden Torsdag. Smaa Avertissementer kunne dog som Regel medtages indtil Torsdag Middag.

Udebliver Bladet

beder vi Læserne henvende sig paa Postkontoret, og Fejlen vil hurtigt blive rettet. I modsat Fald maa De henvende Dem til Bladets Kontor, og vi skal da sørge for, at De faar det tilsendt.

Søger De en Pige, en Karl eller en Dreng, eller mangle De en Svend eller Lærling en Fodermester eller anden Medhjælp, bør De snarest avertere i Nord-Bornholms Ugeblad der hver Fredag bringes direkte ind c. 1700 Hjem og læses af saa godt som hvert eneste Tyende. En Annonce her i Bladet vil derfor saa godt som altid bringe et tilfredsstillende Resultat.

Yngre Pige

kan faa Plads til 1. November paa Bondegård i Rutsker.

Lam er til Salg paa Baadstadgaard i Rø.

En god, firkantet **Kakkelovn** med Kogeindretning er til Salg. **Smed P. A. Juul**, Lillevang pr. Allinge.

Fru Ruth Hahn giver Undervisning i **Klaver og Harmonium**. **Hr. Hahn** underviser i Tysk, Fransk, Engelsk og Latin. Tegning og Malerkursus.

Allinge Biograf.

Søndag den 19. ds. Kl. 7 og 8 1/2

Kvinden uden Kærlighed

Gribende Skuespil fra det moderne Liv. 3 Akter, 87 Afd.

Af Naturens Bog

Meget interessant. Billetpris: Voksne 60, Børn 30 Øre. Skal iberegnet.

Gæs er til Salg hos **A. Munch, Sæne.**

Overretssagf. Bojesen-Kofoed

Sct. Mortensgade 17, Rønne. Telf. 22 (tidl. Fuldm. ved Byfogedkontoret i Hasle).

Kontordag i Allinge Mandag do. i Klemens (Kroen) Tirsdag Ef.

Ekstra stærke Decimalvægte med Skydelod, saa de smaa Lodder kan undværes.

Jern- og Messinglodder. Alt sælges til meget rimelig Pris i **Nordlandets Handelshus.**

Pærer og Charlotter er til Salg hos **Maler Nielsen.**

Selskabelig Forening

har engageret Teaterdirektør Martin Jensens Selskab til en Optræden paa Allinge Teater Tirsdag den 21. Oktober Kl. 7 1/2.

Der opføres Charleys Tante, (ikke at forveksle med det lille 1 Akts Stykke af samme Navn.) Billetter som sædvanlig a 1 Kr. faas i Boghandelen hos Jens Kjeller og Holm i Sandvig. Ekstrabilletter til nummereret Plads a 50 Øre faas i Boghandelen. — Intet Billetsalg ved Indgangen.

Derefter en Svingom. Medlemmerne faar denne Gang ingen anden Indbydelse end denne.

Ordet er frit!

Vi gør vore mange Læsere i By og paa Land opmærksom paa, at enhver kan faa optaget Artikler og Indlæg om Emner af almen Interesse i „Nord-Bornholms Ugeblad“.

Betingelsen er kun, at det skrives er holdt i en sømmelig Form og indenfor rimelige Grænser, samt at Indsendere — til Underretning for Redaktionen — opgiver Navn og Adresse. Ligeledes modtager Redaktionen gerne Meddelelser om saadanne Ting og Forhold, som egner sig til Behandling i Bladets Spalter.

Dette gælder baade Byen og Landet, og det er en Selvfølge, at Redaktionen altid vil iagttage den strengeste Diskretion med Hensyn til sine Kilder.

Rønne-Allinge Jernbanes Køreplan.

Søgnedage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	820	630
- Nyker	843	653
- Klemensker	903	713
- Rø	923	733
- Tein	941	751
- Allinge	954	804
- Sandvig	10—	810

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	11—	840
- Allinge	1111	851
- Tein	1124	904
- Rø	1142	922
- Klemensker	1205	943
- Nyker	1220	10—
- Rønne	1240	1020

Søn- og Helligdage.

Rønne-Sandvig

Fra Rønne	845	1235	450
- Nyker	904	1254	509
- Klemensker	921	111	526
- Rø	939	129	544
- Tein	954	144	556
- Allinge	1004	154	609
- Sandvig	1010	2—	615

Sandvig-Rønne

Fra Sandvig	1040	230	645
- Allinge	1048	238	653
- Tein	1058	248	703
- Rø	1114	304	719
- Klemensker	1133	323	738
- Nyker	1145	335	750
- Rønne	1205	355	810

Oktober.

Vi bærer i vort Hjerte det unge Foraars Kime, mens Stormen hærger Verden i Høstens bitre Time.

Vi bøjer tyst vor Nakke for Stormens tunge Kast, men bærer dybt i Sindet et Haab, som aldrig brast —

At efter Vintertaagen, der rinder saa bedrøvet saa vil det nye Foraar i Fryd genrejse Løvet.

Saa kan vi roligt drømme trods Vintrens Slud og Sne, at vi skal møde Underet — det Under, der skal ske.

Tjørnebær —

Se, Tjørnen imod Himlen: høstpletet mod det blaa — End ikke da den blomstred, jeg skønnere den saa.

Det mørke Løv med Torne, de dunkelt røde Bær — af Somrens lyse Rigdom alt hvad der endnu er.

Hvor skønt, at Tjørnen, nu da det gaar mod Vintrens Nød, for Somrens Brudehvidhed fandt Mindets dybe Glød...

(B. T.)

Saaletæder anbefales.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Et Parti Frugtmarmelade

udsælges til 1 Kr. kg.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Et Parti Klipfisk,

lidt mørk, ellers god, sælges til 1 Kr. kg.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Margarinefabriks VEGETABIL MARGARINE

er anerkendt som den bedste.

Faas hos alle Handlende.

Javakaffe.

Prøv vor ekstrafine Javakaffe og De vil blive tilfreds.

Allinge Kolonial- og Produktforretning.

Bornholms Spare- & Laanekasses

Afdeling i Allinge

Kontortid: 10—12 og 2—4.

Modtager Indskud paa alm. Sparekassetilkaar til en Rente af 4 pCt. p. a., paa Folio til 2 pCt. p. a.

Saadan
fer en
moderne
Vinterfrakke
ud.

Vi har største Udvalg
i engelske Klædevarer,
saavel til Frakker som
til Habitter.

Efter Forholdene
meget billige Priser.

Nordlandets Handelshus.

Meget fine, tørre
Panelbrædder
alle Længder sælges i
Nordlandets Handelshus.

Til Malkekøerne har vi:
valsed Jordnødkager
do. Bomuldsfrøkager
do. Høfrøkager
frisklavet Soyaskraa
frisk Melassefoder
Pris 15 Kr. for 200 Pd.
og sælger gerne.

Nordlandets Handelshus

I disse Dage har vi losset store
Partier — og hvorimellem er nogle
særlig gode

kantskaarne Udskudsbrædder

3/4" og 1" tykke i alle Længder.
Disse ere udmærket anvendelige til
mange Ting og alle Reparationer.

Prisen paa disse er meget rimelig,
og beder alle om at gøre Forespørg-
sel og Handel i

Nordlandets Handelshus

Bedste Smøreolier

sælges.

Prima lys amk. Maskinolie
Prima Cylinderolie for Dampmaskiner
do. for Motorer
Bensin og Petroleum,
Priserne er billigst i

Nordlandets Handelshus.

Vi køber alle Sorter

Byg,
Havre,
Blandsæd,

men kun tørre, friske Varer, og be-
taler bedste Dagspris.

Nordlandets
Handelshus.

Dampkul til Tærskværkerne.

Alle, som har bestilt Kul bedes
om endelig at hente disse hjem i
de allerførste Dage.

Nordlandets
Handelshus.

Forlang hos Deres Handlende

Viggo Glistrups
KAFFE.

Specialitet:
Ægte Java Kaffe.

Ekstra stærke svenske
Enekurve

sælges a 375 Øre Stk.
Store svenske Enekurve
for Halm og Avner
sælges a 475 Stk.

Gode Kartoffelgrebe
Store Sædskovle
Nordlandets Handelshus

Nu har vi rigeligt af

Korn og Majs

til Svineskraa og Hønsfoder.
Friskmalet Svineskraa, valset
Majs og prima Havre og Bland-
sæd til Hestene.

Nordlandets Handelshus.

De nye Efteraarsstoffer

er hjemkommen.

Vinterfrakker fra 110 Kr. Fine engelske Kamgarns-
klædninger fra 140 Kr. Fineste blaa Kamgarns-Serges
til Klædninger 180 Kr.

Nogle Buchskingsklædninger sælges meget billigt.

J. Johansens Skrædderforretning

Telefon Allinge 137.

Medbragt Stof forarbejdes. Spadsere dragter og Ulstre efter Maal.

En brugt Kakkelovn,

ca. 1 m høj købes

Capt. Hahn
Allinge.

Friskskudte Harer

Agerhøns, Daadyr

købes og betales med højeste Pris

J. B. Larsen.

En Pige

kan faa Plads hos

Gartner Kofoed
Allinge.

Prima Kork,

Tovværk i Hamp og Manilla ha-
ves atter paa Lager.

Valdemar Jørgensen.

Fhv. Smed P. Westerdal har
en Staalrasp, der kan skilles i
155 Dele og sættes sammen igen.
Lysthavende kunne mod at betale
30 Øre se den paa min Bopæl ved
Sjellegaard pr. Allinge.

Violin og
Claverundervisning.

Greta Westphal
Sandkaas.

Jagten aflyses

paa Avlsbruger Kr. Hansen, A. Pe-
dersen, A. Mortensen, P. Lund, Jens
Jensen, P. Pedersen, M. Ipsen, Kr.
Hammer og Møller Kofoeds Jorder
i Allinge, samt Hans Holms Jorder
i Olsker.

Som Brødkusk

kan en paalidelig Karl faa Plads til
1ste November hos

Bager Espersen
Vang pr. Hasle.

En lille Lejlighed

er straks til Leje hos

Murer, Julius Kofod
Allinge.

Hollandske Blomsterløg

er nu hjemkommen og faas hos
Gartner Kofoed, Hallelyst

Prima hollandsk Cacao

250 Øre pr. 1/2 kg.

F. B. Larsen.

Prøv min

Frokost og Java Kaffe

De vil blive tilfreds.

J. B. Larsen.

Nye galvaniserede

Vandspande og Vaskeballier

af den gamle svære Kvalitet er hjem-
kommen og sælges til meget rime-
lige Priser i

Nordlandets Handelshus

Vi venter et Parti

Store Dampkul

i Løbet af 8 Dage. — Bestillinger
modtages.

Nordlandets Handelshus

Prima amerik. Flormel

Prima dansk Flormel
Smaa Bageri Rosiner

Korender

Sucade

Søde Mandler

Nøddekerner

Kocosmel

Bagepulver

Ægpulver

Cremepulver i løs Vægt og Pakker

Buddingpulver

Maizena i Pakker

Macaroni i Pakker

Ima Vanillie i store Stænger

Citron-, Mandel-, Vanillieessens

Tørrede Aprikoser billig Pris

— Fersken

— Pærer

— Æbler

— Blaabær

— Hyldebær

Prima store amerik. Blommer

Spanske Rosiner

Dadler

Prima Japan Ris til billig Pris

Ima fuldvirket Klipfisk

Brune Bønner

Flækkeærter

Ny gule Kogearter

Ny grønne Ærter i Daaser

Ny Asparges i Daaser til betydelig

nedsatte Priser

Kødboller, Friccadeller i Daaser

Priserne nedsatte

Fiskeboller,

Fiskebudding

Fiskerand Priserne betydelig ned-

satte

Sardiner i Olie

Norske Sardiner i Olie og Tomat

Røget Sild i Olie

Hummer

Krabber

Amerik. Laks i Daaser Priserne og-

saa lavere

Engelske Pichles i Glas og løs Vægt

Oliven, Kapers og Trøfler

Alt i prima Varer til billigste

Dagspris.

Telefon 12

Telefon 12

J. B. Larsen.

Ligkister og Møbler.

anbefales.

Klemensker Snedkerforretning

Telf. Kl. n 13,

L. Pihl.

Vi har rigelig Lager af Kærnefo-
der til Grise og Høns.

Hel Majs, valset Majs,

bornh. Byg, amk. Foderbyg,

Hvedeklid, Bygskraa

og sælger smaa og store Partier ef-

ter allerlaveste Notering.

Nordlandets Handelshus

Meget solide og rummelige

Nye Kornsaække og Kodækken

sælges fremdeles til den gamle Pris.

Nordlandets Handelshus.

Al Jagt

og Færdsel med Skydevaaben paa
min Grund er forbudt.

Jagende Hunde bliver skudt.

E. Johansen,

Ringe, Rutsår.

Sylte- og Husholdningssukker

Sendingerne kommer, og vi ven-

ter snart at være fuldt leveringsdyg-

tige. — Af alle andre Varer har vi

rigeligt paa Lager.

Nordlandets Handelshus.

Allinge Kolonial- & Produktforretning

anbefaler

Kolonialvarer

Konserves og Frugtsafter
Værktøj, Redskaber
Køkkenudstyr, Urtepotskjulere
Kaffestel, Spisestel
Kakkelovne og Komfurer
Tagvinduer, Staldvinduer
Murgrøder, Pumper, Jernrør
Brædder, Planker, Lægter
Tømmer, Cement, Tagpap
Søm og Skruer
Smøreolier, Drivremme
Remmeledt, Smørekander
Roegrebe, Roeknive, Roekurve
Børstenbindervarer
Spegesild og Kryddersild
 $\frac{1}{8}$ og $\frac{1}{4}$ Tdr.
Klipfisk, Fedt, Margarine
Majs, Knækmajs, Byg, Havre
Blandsæd, Skraa.

Allinge Kolonial- & Produktforretning.

Waldemar Jørgensen, ved Havnen, Allinge,

anbefaler

til Vintersaisonen

et stort Udvalg af Stoffer til billige Priser, hvoraf De kan få syet paa min Systue efter nyeste Mode og proper Syning.

Spadseredragter fra 75 til 185 Kr.

Ulstre fra 55 til 175 Kr.

Plysch-Kaaber fra 150—275 Kr.

Kjolestoffer, Silke, Fløjl, Crepe de Chine, Orleang, Serges, Casmir, Alpakka, Floneller, Sirts og Bomuldstøj, alt i pænt Udvalg.

Køb Stoffer og lad det sy, det betaler sig i Længden. For god Pasning garanteres.

Fremdeles anbefales **Hvidevarer** af alle Slags. Haandklædedrejl, Viskestykketøj, Duge og Servietter.

Gardintøjer, kulørte, hvide og creme.

Afpassede Portier og **Portierestoffer.**

Plysch **Bord- og Gulvtæpper** samt Forliggere.

Kraver, Muffer samt mine bekendte gode **Korsetter.**

Et stort Udvalg i Besætningsartikler haves altid paa Lager.

To dygtige **Syersker** antages straks.

Waldemar Jørgensen, Allinge.

Brødrene Anker Jernstøberi & Maskinfabrik

Telefon 2. Hasle Telefon 2.

Kul haves stadig paa Lager ved Levka. Pris 4,50-5,50 hl.

En Sending Skindvarer

er hjemkommen. Fikse Faconer. Billige Priser.

Kraver fra 10 Kr.

Nordlandets Handelshus.

Dame-Konfektion!

Stort Lager af Frakker, Ulstre, Spadseredragter,
Nederdele og Bluseliv

anbefales i prima Kvaliteter til billige Priser.

J. P. Sommer.

Kraver og Muffer
i stort Udvalg.

J. P. Sommer.

Kjoletøj. - Serges.

Heluldne Kjoletøjer samt Alpaca og Silketøjer findes
paa Lager i stort Farvesortiment.

Ekstra prima Serges til Kostumer, Nederdele,
Kjoler og Drengetøj sælges f. T. langt under Dagspris

Trikotage

til Damer, Herrer og Børn er paa Lager i stort Udvalg

J. P. Sommer.

Gør Deres Indkøb, hvor Lageret er størst!

der findes altid noget for enhver Smag.

Det største Manufaktur-lager paa Nord-Bornholm er

Magasin du Nords Udsalg i Allinge.

J. P. Sommer.

Telefon 5.

Telefon 5.